

Overweging bij Lucas 2: 40-52 en Spreuken 2: 1-8

Zondag 3 januari 2021

Ds. Dick Snijders

Kersttoespraak	<p>Gemeente van Christus, De toespraak van koning Willem Alexander op de Eerste Kerstdag sprak me aan. Met warme woorden beschreef hij onze situatie en hij maakte die situatie concreet door verschillende voorbeelden te noemen. Zijn toespraak sprak me ook aan door wat hij zei over een manische meningenmachine, waarin mensen hun toevlucht zoeken in de uitersten van helemaal voor of helemaal tegen. Toen zei hij: <i>‘Het kenmerk van een vrije samenleving is nu juist dat er óók ruimte is voor nuance. Voor redelijkheid en mildheid. Voor nieuwsgierigheid en onderzoek. Voor ironie en zelfrelativering – altijd het beste medicijn bij een opgekropt gemoed. En voor vergeving. Een bijna ouderwets begrip, dat in de Bijbel een grote rol speelt. En dat juist in deze tijd onverminderd heilzaam kan zijn.’</i> Vervolgens citeerde de koning de apostel Paulus over liefde.</p> <p>In het commentaar van de verslaggevers op de televisie werd benadrukt dat de koning hoop wilde bieden. Dat zal waar zijn en hoop is natuurlijk heel belangrijk. Maar de koning sprak naar mijn idee vooral over hoe we het met onszelf en met elkaar kunnen uithouden in de tijd dat de hoop nog niet gerealiseerd is, in de tijd dat het leven tegenvalt, dat we ons beperkt voelen en onzeker, angstig wellicht.</p>
----------------	---

Liefde	<p>Liefde is hier een levenshouding.</p> <p>Het is ander soort van liefde dan de romantische liefdesrelatie of verliefdheid.</p> <p>Een romantische liefdesrelatie is wel een mooie gelegenheid om liefde als levenshouding te oefenen en om die breder in praktijk te brengen - maak het eens concreet, om te beginnen met de mensen met wie je in een huis woont en misschien hetzelfde bed deelt.</p> <p>Liefde als levenshouding is mild en gunnend, meer geven dan nemen.</p> <p>Voor een christen zou dat geen probleem moeten zijn, omdat God in het leven van Jezus heeft voorgedaan hoe zo'n leven eruit kan zien.</p> <p>En doordat onze fouten al op voorhand vergeven zijn, hebben we alle ruimte om in deze vorm van leven te groeien en te rijpen.</p> <p>In mijn visie is deze vorm van leven, deze liefde, in te vullen door wijsheid.</p>
Met de jaren	<p>Wijsheid komt met de jaren en dan blijkt het jaren te laat.</p> <p>Hoe dikwijls denken we in het leven 'als ik dit of dat eerder had geweten, dan ...'?</p> <p>Ja en dan volgen er puntjes, want wat er dan verder volgt, weten we ook niet.</p> <p>Je kunt niet een ding in je leven veranderen en denken dat de rest dan hetzelfde zou zijn gebleven.</p> <p>Je kunt aan je verleden sowieso niets veranderen.</p> <p>Je kunt er wel over nadenken hoe je met de kennis van nu verder wilt.</p>
Twaalf jaar	<p>Wijsheid komt dus met de jaren.</p> <p>Bij Jezus gaan de jaren hard.</p>

	<p>Een goede week geleden vierden we zijn geboorte en in de tekst van vandaag is hij al twaalf jaar oud.</p> <p>En ook met zijn wijsheid gaat het hard.</p> <p>De tekst begint en eindigt met opmerkingen dat Jezus opgroeit, verder groeit en dat hij begiftigd was met wijsheid en dat zijn wijsheid nog toenam;</p> <p>dat Gods genade op hem rustte en dat Hij steeds meer in de gunst kwam bij God en de mensen.</p> <p>Die twee teksten aan het begin en het einde vormen het raamwerk waardoor de evangelist ons vandaag naar Jezus laat kijken.</p>
Zoeken en vinden	<p>Een belangrijk thema in het evangelie volgens Lucas wordt gevormd door het woordenpaar 'zoeken' en 'vinden'.</p> <p>Hier is dat de zoektocht van de ouders die naar hun kind zoeken, naar Jezus.</p> <p>De ouders zoeken drie dagen en zij vinden Jezus levend en wel terug.</p> <p>Het is niet moeilijk om hier al een paasverhaal in te lezen. Jezus zegt tegen zijn ouders dat ze niet hadden hoeven zoeken als ze beter hadden nagedacht over waar ze moesten kijken.</p> <p>Ze hadden gezocht onder hun verwanten en bekenden. Dat is hun wereld en die is hun vertrouwd.</p> <p>Jezus bevindt zich onder zijn verwanten en bekenden, onder wat zijn wereld is.</p> <p>Zo worden we meegenomen naar het hemelse en de aardse vormgeving ervan is te vinden in de tempel.</p>

<p>Tussen de leraren</p>	<p>Daar zit Jezus tussen de leraren.</p> <p>De leraren zijn geleerden in de Bijbelteksten en in de joodse wetten.</p> <p>Zij geven les in de voorhof van de tempel door gesprekken met hun toehoorders; zoals er nu nog les gegeven wordt of bijvoorbeeld een Bijbelkring gehouden.</p> <p>Jezus zit er bij en Hij luistert en stelt vragen. Hij geeft ook antwoorden en blijkt van inzicht.</p> <p>Het tafereel dat Lucas schetst is best herkenbaar. Zo gaat het ook bij veel twaalfjarigen die wij kennen, en ook al als ze jonger zijn.</p> <p>Kinderen kunnen ons vragen stellen waar we geen antwoord op weten of antwoorden geven waar we zelf niet aan zouden denken.</p> <p>Vragen stellen is goed.</p> <p>Van vragen word je wijs.</p> <p>De leraar in het Bijbelboek Spreuken wekt zijn leerling op om een en al oor te zijn, om gericht te zijn op inzicht. Inspraak zonder inzicht leidt tot uitspraken zonder uitzicht.</p> <p>Het gaat om een combinatie van inzicht, kennis en gezond verstand.</p> <p>Daardoor zal de leerling zijn eigen relatie tot God vinden. Het is een stimulans om te blijven zoeken en vragen. De 'vreze des Heren' is het resultaat van het zoeken naar wijsheid, nooit het punt waar je start.</p> <p>Daar is tijd voor nodig; het komt met de jaren, dus. Het blijkt dat verdieping van de zingeving met name iets is voor mensen in hun tweede levenshelft.</p>
--------------------------	--

	<p>Dat kan ook bijna niet anders.</p> <p>Geloof en inzicht verwerven we ons gaandeweg en ze laten zich niet afdwingen, niet bij onszelf en niet bij een ander.</p>
Levensenergie	<p>Jezus moet dus gezocht worden.</p> <p>Jezus vinden we niet bij wat we al kennen.</p> <p>Wat vinden we als we Jezus vinden?</p> <p>Bij Jezus vinden we leven.</p> <p>Van Jezus krijgen we energie, zeggen we tegenwoordig.</p> <p>Bij Jezus vinden we God en we moeten bij God zijn om Jezus te vinden.</p> <p>Die zijn op voor ons ondoorgrondelijke manier verbonden.</p> <p>Op welke manier vinden we dan leven bij Jezus?</p> <p>Dat komt enerzijds naar voren in het grote verhaal van Jezus - in de wijsheid, de vindingrijkheid, de verbeeldingskracht, de geestkracht en het vertrouwen dat eruit spreekt.</p> <p>Anderzijds komt het in elk klein verhaal naar voren.</p> <p>Zoals hier dat het verhaal laat zien dat we niet alleen maar de dingen doen omdat ze zo horen, hoe goed en religieus ze ook zijn, maar dat we doorvragen naar de essentie.</p> <p>Bijvoorbeeld naar wat het betekent om de feesten te vieren en om op bedevaart te gaan.</p> <p>En we kunnen eraan denken dat geloof niet alleen iets is voor de momenten dat we 'eraan doen', maar dat het iets is voor ons hele leven.</p> <p>Je kunt niet naar Jeruzalem gaan en weer terug en dan verder gaan alsof er niets gebeurd is.</p>

	<p>Het hele leven is een soort van bedevaart om te leren leven in de kring, in de sfeer, in de Geest van God.</p>
<p>Gehoorzaam</p>	<p>Dan wordt het weer een gewoon verhaal. Jezus reist mee terug naar Nazaret en Hij is zijn vader en moeder voortaan gehoorzaam. Zo staat het er. Dat woord 'voortaan' roept de vraag op of Jezus dan eerst niet gehoorzaam was, maar dat is het punt niet. De vertalers willen ermee aangeven dat Jezus blijvend gehoorzaam is aan zijn ouders. Voor ons als lezers is in het verhaal het punt gemaakt.</p>
<p>Ons leven</p>	<p>Wat vertelt dit over het gewone leven? Elk kind, elk ander mens, is in zekere zin kind van de Vader in de hemel. Als we veel met elkaar omgaan, is er het risico dat we elkaar niet meer liefhebben, maar dat we elkaar voor lief nemen. Tegelijk is het leven van ieder van ons eenmalig en uniek en voor elkaar zijn we een mysterie. Een mysterie dat vraagt om afstand en respect. Ieder heeft een heel eigen onvervangbare plaats en taak, een heel eigen en unieke weg in het leven.</p> <p>Dat brengt in elk gezin, in elk huwelijk, ook in elke gemeenschap, in elk verband waarin mensen leven, aan de ene kant een veilige geborgenheid en aan de andere kant onveilige eenzaamheid. Elk samenleven van mensen is zo kostbaar en kwetsbaar, zo teer en broos. Er moet veel verdragen worden en veel vergeven. - Amen.</p>

